

one rieči (besede) slavjanskoga koriena, mjesto kojih su se dosada Slovenci po njemštini izopačenimi nakaradami (marogami) služiti morali, a sve to čini tolikom vieštinom, da još nije naišao na nikakove prepreke, nego da je ovo njegovo liepo nastojanje već obće odobrenje u njegovoj domovini steklo.« Tako ilirski list.

Akopram Slovenci baš hrvaško-srbskega narečja niso vzprejeli za književni jezik svoj, — kakor so to bili na Gajev poziv storili njegovi Kajkavci — vendar so se isti od one dobe sèm vse bolj bližali v knjigi Hrvatom in Srbom. S pomočjo »ilirščine« se je naša slovenščina precěj očistila germanizmov in v obče tujega življa ter se dosta obogatlila s pristnim blagom slovanskim. Danes se upotrebljuje v slovenskih spisih množina besed, posebno znanstvenih, katere smo si izposodili Slovenci od bratov istorodnih, Hrvatov, oziroma

Srbov, nekdanjih »Ilirov«, ali v povse izvorni obliki, ali pa v prikrojeni našim posebnostim. Istina je, kar pravi Janko Pajk v »Zori« 1876., 2: »Če pogledamo na naš sedanji parlamentarični, vojaški, uradniški, novinarski jezik, sploh na tehnologični del našega slovarja, ni li vse polno in živo ilirskih izrazov?« Da! Le prisposodobimo samo n. pr. prve letnike »Novic« s sedanjimi tečaji naših listov — kolika razlika, kolik napredek v jeziku! Tam »kraujski«, tu Hrvatom umevni čisti slovenski jezik. A to nam je vsekakor na korist. Zakaj to ni samo velik napredek v naši književnosti, temveč je tudi vedno krepkeja vez vsemu duševnemu življenju Slovencev z ostalimi Slovani.

In tako se prvotna ideja Ilirstva v Slovencih vsejednako zmerom oživlja in le vse to bolj vresničuje. Za njo vojujejo i sedaj vsi razborni, srcem čuteči in umom misleči pisatelji slovenski.

Angelj varih novomašniku.

Cdévèla dôba Ti mladosti,
Ves čas sem zvest Ti bil vodnik:
Bil priča Tvoje sem radosti,
V nevarnosti bil pomočnik.

Skrbí otroka ne težé nič,
Mladina hodi sredi rož,
Ti bil otrok si, bil mladenič,
A zdaj v življenje stopaš mož.

Še bolj Ti treba svetov mojih,
Ko drugim bodeš kažipot.
Budil, krepil Te v vseh bom bojih,
Sam hodil Ti ne boš nikód.

A Ti presegel meñe v slavi,
Jaz nimam teh oblastij dveh:
Ti dar daril boš bekvávi,
Ti grešnikom odpušçal greh.

Otrokom oče izročeni —
Na desni Tvoji bil sem prej:
A z mašnikom blagoslovljenim
Na levi hodil bom poslej.

Fr. Krek.

